

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200752
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200752.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: T. Č., bytom T.. E.-I. XXX/X, F., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/147/2015-32 zo dňa 29. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/147/2015-32 zo dňa 29. októbra 2015 potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku v zmysle § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 6. júla 2015, ktorým podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok (ďalej len „rozhodnutie odporkyne“). Zároveň navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Podľa odôvodnenia rozsudku krajský súd dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav v súlade so všeobecným posudkovým hľadiskom, úplne a objektívne, svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť logicky a presvedčivo odôvodnili. Súd mal preto za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľa zatiaľ nepodmieňoval invaliditu podľa § 71 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, preto navrhovateľovi nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom uviedol, že s rozsudkom nesúhlasí a navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že zruší rozhodnutie odporkyne a vráti jej vec na

nové konanie a rozhodnutie. Stručne zhrnul doterajší priebeh konania a zopakoval dôvody svojho nesúhlasu s posudkami. Uviedol tiež, že jeho zdravotný stav nie je stabilizovaný, o čom podľa jeho názoru svedčia aj lekárske správy odborných lekárov.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila tak, že dôvody uvádzané navrhovateľom nepovažuje za opodstatnené. Trvala na tom, že navrhovateľ neuviedol také nové skutočnosti, ktoré by spochybnili alebo vyvrátili záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmene a nebol daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Preto odporkyňa považuje závery napadnutého rozsudku za vecne správne a dostatočne podložené vykonaným dokazovaním a preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu, rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.03.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Odvolací súd preskúmaním súdneho spisu a pripojeného administratívneho spisu zistil, že na základe žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok vypracovala dňa 08.06.2015 posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočky Martin, posudok o jeho zdravotnom stave, ktorom konštatovala imunologické problémy, kožné infekcie a stredne ťažkú afektívnu depresívnu poruchu. Depresivita bola podľa posudku hranične mierna až stredne ťažká, pričom aj s prihliadnutím k poruche imunity lekárka hodnotila mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa na dolnej hranici daného rozpätia (35 %), z čoho vyplynul záver, že navrhovateľ nie je invalidný. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie lekárka určila diagnózu F32.1, podľa Prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, kapitoly V - duševné choroby a poruchy správania, položky 3 - poruchy nálad, písmena a/ - stredne ťažké formy (rozpätie 35 - 45 %).

Na základe tohto posudku bola rozhodnutím odporkyne dňa 06.07.2015 zamietnutá žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok. Odporkyňa v rozhodnutí uviedla, že posudok je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia.

Navrhovateľ vo včas podanom opravnom prostriedku uviedol, že s jeho rozhodujúcim zdravotným postihnutím a stanovením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudková lekárka nevysporiadala dostatočne a presvedčivo. Žiadal opakované posúdenie, pričom tvrdil, že posudkový lekár ešte v roku 2014 zľahčil jeho zdravotné ťažkosti. Mal za to, že odborný posudok o invalidite z 24.04.2014 a z 08.06.2015 vyvoláva zásadné pochybnosti o správnosti a úplnosti zistení o jeho zdravotnom stave, zvlášť s ohľadom na to, že prekonané infekčné zdravotné vírusové ochorenie je podstatnou súčasťou jeho dlhodobých zdravotných ťažkostí.

Zdravotný stav navrhovateľa bol dňa 21.08.2015 opätovne posúdený tou istou posudkovou lekárkou Sociálnej poisťovne, pobočky Martin, a následne dňa 29.09.2015 posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia, vysunutého pracoviska v Žiline. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určili obaja lekári rovnako ako v posudku z 19.02.2015 depresivitu v hraničnom pásme medzi miernou a stredne ťažkou, s rovnakými závermi, že navrhovateľ nie je invalidný, pri miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %, a to aj pri zohľadnení porúch imunity.

Na pojednávaní pred krajským súdom dňa 12.10.2015 navrhovateľ tvrdil, že podľa jeho vedomostí neboli vyhodnotené jeho posledné vyšetrenia - tie boli vo fotokópii založené na pojednávaní do spisu.

Predložil na oboznámenie súdu aj najnovšie neurologické vyšetrenie z 29.09.2015. Vyjadril tiež názor, že jeho psychiatrické ochorenie posudkoví lekári nebrali do úvahy. Zástupkyňa odporkyne žiadala rozhodnutie odporkyne potvrdiť. Krajský súd na tom istom pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorého preskúmanie bolo predmetom konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenc invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je posudzovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Kľúčovou otázkou pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok je otázka vplyvu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu posudzovaného poistenca na jeho schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Nárok na invalidný dôchodok je v zmysle zákona o sociálnom poistení podmienený invaliditou poistenca, ktorá spočíva v tom, že poistenc má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Odvolací súd sa pri prieskume rozhodnutia odporkyne zameral i na otázku, či odporkyňa zistila zákonným spôsobom mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, čo je skutočnosť určujúca pre rozhodnutie o priznaní či nepriznaní invalidného dôchodku.

Posudok, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie, uvádza zistenia a závery umožňujúce dostatočne jasne porozumieť, prečo posudková lekárka nevyhodnotila navrhovateľa ako invalidného. V posudku uviedla, že rozhodujúce zdravotné postihnutie klasifikuje podľa Prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, kapitoly V, položky 3a, čo sú stredne ťažké formy porúch nálad. To zodpovedá zisteniam psychiatra a psychológa (depresívna porucha). Uvedenej položke podľa predmetnej prílohy zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 - 45 %. Keďže depresivitu u navrhovateľa vyhodnotila posudková lekárka ako hranične miernu až stredne ťažkú, je zrejme, prečo bola miera poklesu určená iba na spodnej hranici percentuálneho rozpätia. Rovnako popis ťažkostí s imunitou indikuje u navrhovateľa menej závažné stavy, bez významnejšieho vplyvu na jeho pracovnú schopnosť. Neskoršie posudky vyhotovené v rámci súdneho konania o opravnom prostriedku dospeli k obdobným záverom.

Z postupu krajského súdu i z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa zodpovedne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskeho nálezoch a vyšetreniach všetkých navrhovateľom udávaných zdravotných problémov, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať jeho pracovný potenciál. Do úvahy vzal aj najnovšie predložené lekárske správy, ale nevidel v nich také dôkazy, ktoré by spochybňovali posudkové závery. Krajský súd podľa názoru odvolacieho súdu nepochybil, keď na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo.

Posúdenie zdravotného stavu žiadateľa o invalidný dôchodok je podľa platných právnych predpisov zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise Sociálnej poisťovne je zrejmé, že vo veci konajúci posudkoví lekári komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy aj ním predložené lekárske správy. Vo všetkých lekárskejších posudkoch dospeli k rovnakým záverom, pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa i mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto nebol dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Odvolací súd napriek tomu poznamenáva, že pri takých hraničných stavoch, kedy môže aj mierne odlišné posúdenie percentuálnej miery poklesu mať vplyv na rozhodnutie o invalidnom dôchodku, by bolo vhodné podrobnejšie vysvetlenie úvah posudkového lekára a následne i odporkyne.

Navrhovateľ v súdnom konaní podľa názoru odvolacieho súdu nepredložil nové skutočnosti či dôkazy nasvedčujúce inému rozsahu svojho zdravotného poškodenia, než ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.), ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne ktoré by konštatovali iné diagnostické závery ako boli zistené v konaní o jeho žiadosti o invalidný dôchodok, prípadne ktoré by inak prijaté závery hodnoverne spochybňovali.

Odvolací súd má za to, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľom, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľom uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci.

Prípadné pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, podloženému relevantnými aktuálnymi lekárskejšími nálezmi, navrhovateľ môže opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.